

Probuzenci, Na Valdštejnské šachtě, Špatní pastýři (Mirabeau), Krkavci, (Bartoš). Hostování v okolí. Později pod DTJ.

1939-1943 se hrálo pod *SDH*, poté činnost zakázána. Za účasti Jaroslava Kvapila zal. 1943 *SDO Kvapil*, v němž se sloučili všichni ochotníci.

1947 *SDO Kvapil* obnovil činnost. 1951 jako *DrO ZK ROH Karborundum*. Vůdčí osobností Ant. Kalina, iniciátor moderní drgie a r. (Drda, Preissová, Dyk, Kvapil, Toman, Čapek, Langer ad.). Výrazným obdobím 50. léta v ZK ROH Karborundum, r. Fr. Honc. 1953-1954 Fidlovačka - 100 účinkujících, sbor Foerster, orchestr n. p. Karborundum, zahájila divadlo v přírodě v zámeckém parku,

16 / František Langer: Jízdní hlídka, 1936.

r. V. Vondra. Hrála se spíše česká klasika, později i Na dně, Hra o lásce a smrti. Účast na přehlídkách a celostátních soutěžích. V 60. letech, r. Ant. Majer, P. Štýs, manželé Bouší. Pokus o soubor mladých. Rozmach TV utlumil i tak už zanikající zájem.

1955 JH - DrO Kvapil ZK ROH Karborundum, Jirásek: Lucerna

INFORMACE pro MČAD zprac. Václav Vondra. Místopis okresu zprac. Jan Šimonek. Rkp. 1998. PC ART.

CČAD, s. 94; DČD II, s. 290; III, s. 466.

Boleslavský, s. III; Ladecký, s. 128; Směkalová; Tábořský, s. 253;

Ve službách Thalie II, s. 149; Vondráček 1957 II, s. 271.

HELFERT, Vladimír: Jiří Benda. Spisy Filozofické fakulty Masarykovy Univerzity. Brno 1929.

KALISTA, Zdeněk: Sborník Boleslavsko. Mladá Boleslav, MNV 1947, s. 136.

SOUKAL, Jindřich: Za novobenátským divadlem. Náš kraj 1936, č. 1-2.

STREJČEK, F.: Naši buditelé v Benátkách nad Jizerou. Nové Benátky, Občanská beseda 1936.

VIK, Josef: Obrázky z kulturního života města Benátek nad Jizerou. Benátky nad Jizerou, Městské muzeum 1964. 103 s.

VONDRA, Václav: Počátky ochotnického divadla v Benátkách nad Jizerou. Obrázky z kulturního života města Benátek nad Jizerou. Benátky nad Jizerou, Městské muzeum 1964.

VONDRA, Václav: Stručné dějiny ochotnického života v Benátkách nad Jizerou. Rkp. pro MČAD 1999. 6 s. kART.

ZIMA, Václav: Tricet let bojové kultury Mladé Boleslavi. Mladá Boleslav, redakce časopisu Mladoboleslavsko 1959.

Květy 1846, s. 209. Svědectví o ochotnickém životě ve městě kolem poloviny 19. stol.

SOKA Mladá Boleslav: Oků Mladá Boleslav, kn 346, ka 12 spolkové agendy manipulace 1916-1936 Divadelní spolek Kvapil, 3 ka SDO s korespondencí 1872-1920, zápisy ze schůzí 1899-1914, vyúčtování představení 1888-1913.

Archivně nezpracováno; ONV Mladá Boleslav, manipulace 1951-1954, sg 262, manipulace 1959-1976, sg 456/8, Divadelní spolek Kvapil: 11 ka kartotéka členů, přihlášky (1 ka), korespondence 1943-1955 (1 ka), představení 1943-1960 (2 ka), účetní evidence 1943-1956 (3 ka), scénické návrhy (1 ka), foto, Pl, různé doklady (3 ka). Archivně nezpracováno.

OM, pobočka Benátek nad Jizerou: Soupis materiálů o ochotnickém divadle ve fondu. Zpracováno pro MČAD 1998. kART; Pozůstalost benátského rodáka A. J. Vrtátka.

DNM: C 13.078-80, 3 PI DrO 1888.

LS Karborundum, 1993 LS Rolnička. 1999 setkání amatérských LD.

BENECKO, viz též DOLNÍ ŠTĚPANICE, MRKLOV, RYCHLOV, ŠTĚPANICKÁ LHOTA, ŽALÝ, o. Semily 1870 Lumpacivagabundus, přičiněním J. Paulů, F. Škody a J. Pitrmána sehrán v čp. 28, později Dráteník. 1895-1903 organizoval ODi J. Panýr; *DS NJS* (zřejmě) pokračoval v činnosti i po jeho odchodu. Např. Naši furianti, Vojnarka, Její pastorkyňa, Gazdina roba, Pasekáři atd. Hráli v Kubátově hostinci, jeviště stavěli na sudech. Za 1. svět. v. shořelo uskládněné jeviště a dekorace, mládež svépomocí vyrobila nové, Čertův mlýn v horách. Po 1918 činnost DS obnovena, za 1. republiky hráli v některých obdobích každých 14 dní, i v přírodě pod Hančovou boudou nebo Za Krausou. ODi vedl V. Hraba. 2001 *DS Žalý*.

GERSTNER, Miloš: Pojďte s námi do divadla. Vzpomínky na ochotnické divadlo v západních Krkonoších. Krkonoše 1983, č. 3-8, vždy s. 26-27.

POCHOP, Josef: Ochotnické divadlo na Benecku. Posel zpod Žalého 1998, č. 6, s. 22.

BENEŠOV, viz též KONOPIŠTĚ, MARIÁNOVICE, o. Benešov

1736-1775 divadelní činnost řádu *piaristů*. ODi až ve 30. letech 19. stol. S ochotníky hrál 1832 i K. H. Mácha, který pro představení hry Čech a Němec (Štěpánek) napsal báseň Proslov (ztracena).

Hýneček Mácha se hned propůjčil, že proslov vyfotová a že jej bude sám deklamovati. Zůstal v školní místnosti, aby proslov vypracoval... Byl složen ve verších obsahu úchvatného. Dotýkal se lásky k řeči, které jsme se naučili od laskavých rodičů, pěl o blaženosti, kterouž každý věrný Čech vlast milující v sobě cítí... Večer bylo divadlo přeplněno. Byloť takové domácí divadlo tenkrát na venkově zjevem neobyčejným a hostům posvícensky naladěným líbou pochoutkou.

Z paměti Máchova spolužáka Václava Macha (1812-1902).

Vynášeti se našim divadlem arci nechceme jakoby ústavem uměleckým nebo jako velkým darem na oltáři vlastenecké lásky. Říci však můžeme směle, že je to chrámek, v němžto se častá oběť chudobě přináší, aneb že to skrovná sice, ale libovolná podpora našich potřebných spoluobčanů. Cíl náš není tak vznešený uměním, jako podporou ústavů oněch. Ale zdaž podnikání lidumilných srdcí méně hodno lásky a podpory?

Benešovský dopisovatel v Jindý a nyní 1833.

Kolem 1840 zal. *DS* z popudu Hynka Gabriela. V době Bachova absolutismu přerušení činnosti. 1860-1868 hrávali o prázdninách *studenti*. Poté vznik družstva ochotníků (dle Ladeckého první představení 1849), převážně činohra, společně se zpěvackým spolkem Ozvěna opereta Kvas krále Vondry XXVI. Hráli do 1881, kdy zal. *SDO* působící ještě ve 30. letech 20. stol. 1898 z několika jiných besed *OS Svatopluk Čech* Dělnické vzdělávací besedy. 1908 Poslední scéna (Šimáček), na počest H. Kvapilové, jh. A. Suchánková, ND.

Po 1918 rozvoj ODi. 1922 členem ÚMDOČ Beseda Svatopluk Čech. 1925-1935 pokračoval v divadelní činnosti *DO Sokola*, 1925 členem ÚMDOČ. 1919-1938 největší rozmach ODi. Sehráno okolo 200 her, 1938 25 členů, vlastní jeviště, 4 představení. 1935 obnovení spolku Svatopluk Čech, členem ÚMDOČ, 1943 70 členů, z toho 20 hrajících. Repertoár např. Mrtvé moře, Jan Hus, Probuzenci.

1947-1949 62 představení, úspěchy v okr. a kraj. soutěžích, členem Kruhu vítězných souborů ÚMDOČ. 1958 činný jako *DS Svatopluk Čech ZK ROH Benešovské pivovary*, převážně klasika a hry pro děti a mládež. 1970 se rozpadl, řada členů přešla do

